

1957

SPALIS

NR. 8

1957 SPALIS Nr. 8

Redaguoja:

Dr. A. Šerkšnas

Leidžia:

Lietuvių Kultūros Institutas

Administruoja:

Nekalto Prasidėjimo Seserys

Prenumerata:

Metams: \$4.00, Atskiras numeris 40 centų.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

Raštus siųsti ir visais redakcijos reikalais kreiptis:

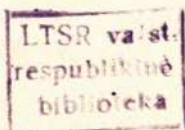
Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn.

TURINYS

1. KARALIAUS ŠVENTĖ	225
2. Išvertė J. Kidykas, S. J., KRISTAUS MEILĖ	226
3. Pr. Kozulis, BE TĖVYNĖS	229
4. Vyt. Tamulaitis, UGNYJE	230
5. Jonas Aistis, KARALIAUS ŠUO	238
6. Zig. Gavelis, PIKTAS RUDENĖLIS	239
7. ATŽALĖLĖS	240
8. REDAKTORIAUS ŽODIS	245
9. Vincas Krėvė, KIRKLIŲ GIMINĖ	246
10. A. Giedrius, UŽKEIKTAS ŠUO	248
11. JUOKAI	253
12. KLAUSIMAI - ATSAKYMAI	255
13. MİSLĖS	256

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn. October, 1957. Vol. 8 No. 8. Subscription: \$4.00 yearly. Single Copy 40¢. Entered as second-class matter at the post office in Putnam, Conn.

Immaculata Press

KARALIAUS ŠVENTĖ

Per ilgus amžius atskirus kraštus valdė tų kraštų karaliai. Kadangi jų rankose buvo sutelkta viso krašto valdžia, jie buvo laikomi galingais. Kadangi jie turėjo geresnes sąlygas mokytis ir lavintis negu vargdieniai žmonės, karaliai buvo laikomi išminčiais. Kadangi karaliai turėjo mylėti savo žmones, jie tapo ir meilės simboliu žmonių akyse. Taip istorijos bėgyje su karaliaus vardu ir liko surištos galybės, išminties ir meilės sąvokos.

Žemės karaliai buvo mirtingi žmonės. Vieni iš jų buvo galingesni, kiti silpnesni, vieni išmintingesni, kiti žioplesni, vieni meilingesni, kiti net ir žiaurūs. Tai žmogiškosios didybės ir silpnybės. Kaip matome, žemiškųjų karalių galybė, išmintis ir meilė galima laipsniuoti (vienas turi daugiau, kitas mažiau). Reiškia, ši galybė, išmintis ir meilė nėra tobula.

Tik vienas žmogus buvo apdovanotas tobula galybe, išmintimi ir meile. Tai Tas, Kuris buvo žmogus ir Dievas. Jo vardas — Kristus. Jo galybė, išmintis ir meilė yra begaliniai, neriboti, dalykai. Jų laipsniuoti negalima. Štai kodėl Jam žmonės davė Visagallo vardą. Vadina Jį Kristum Karalium.

Spalių mėnesį katalikiškasis pasaulis švenčia Kristaus Karaliaus šventę. Tai šventė, per kurią žmogus prisipažįsta esąs silpnas ir dėl to reikalingas Visagallo Karaliaus pagalbos. Jo stiprybės, Jo išminties, Jo meilės. Ir ši pagalba yra prieinama visiems, kas tik jos prašo. Prašykime jos!

KRISTAUS MEILĒ

Išvertė J. KIDYKAS, S. J.

1922 metais, lapkričio mėnesio 22 dieną, Išganytojas, apsi-reiškęs Juozefai Menendez, taip kalbėjo:

— Aš esu meilė! Mano Širdis tai meilės begalybė.

Meilė sukūrė žmogų ir visa, kas pasaulyje yra, atidavė jam tarnauti.

Meilė palenkė Tėvą duoti savo Sūnų paties kalte žūvančiam žmogui gelbėti.

Meilė išgavo skaisčiausios, dar kone kūdikio, mergaitės žodį tapti Dievo motina ir priimti visus tos dieviškos motinystės kentėjimus ir atsisakyti šventyklos gyvenimo malonumų.

Meilė pagimdė mane žiemos glūdumoje, neturtėlį, nieku neap-rūpintą.

Meilė slėpė mane tris dešimtis metų tamsiausiame užkampyje ir prie prasčiausių darbų.

Meilė vertė mane rinktis vienvatę, tylą... gyventi niekieno ne-žinomam ir mielai pasiduoti savo motinos ir pasirinktojo tėvo įsa-kymams.

Meilė pramatė daugybę, laikų būvyje, mane paseksiančių sie-lų, kurios su didžiausiu malonumu taikys savo gyvenimą prie ma-nojo.

Meilė paskatino mane apglėbti visas žmogiškojos prigimties silpnybes.

Mano Širdies meilė žvelgė dar toliau. Ji žinojo, kiek daug pa-vojuose atsidūrusių sielų ras gyvenimą, padedamos daugelio kitų sielų pasišventimo bei aukų.

Meilė vertė mane kęsti negarbingų paniekinimų kančias... išlieti mano kraują ir mirti prie kryžiaus žmogui gelbėti, žmonijai išpirkti.

Taip pat meilė pramatė ateityje daugybę sielų prisijungsiant prie mano sopulių, mano krauju nudažysiant savo kentėjimus ir paprasčiausius veiksmus, kad tik laimėtų man didesnę skaičių sielų.

Visa tai aš tau, Juozefa, aiškiai apsakysiu, kad būtų žinoma, kiek toli siekia mano Širdies meilė sieloms.

Taip labai aš myliu sielas, kad už jas atidaviau savo gyvybę!

Kadangi myliu, todėl pasilikau altoriaus namelyje. Jau dvidešimts amžių būvu tenai dieną ir naktį duonos pavidalo dengiamas, ostijoje pasislėpęs, kenčiu pamiršimą, vienumą, paniekas, piktažodžiavimus, įžeidimus, šventvagystes, nes myliu!

Kadangi myliu sielas, palikau joms atgailos sakramentą, ne sykį, ne du joms atleisti, o kiek tiktai kartų bus joms reikalinga atgauti malonę. Tenai aš jų laikiu... trokštu, kad jos ateitų nusimazgoti savo kaltes ne vandeniui, o mano paties krauju.

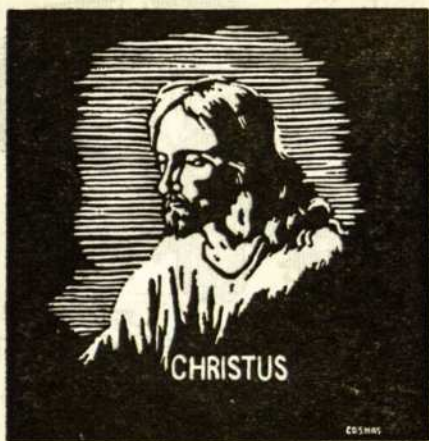
Amžių bėgyje aš įvairiai apreiškiau žmonėms savo meilę. Aš jiems parodžiau, kaip labai mane graužia troškimas juos išganyti. Aš daviau jiems pažinti savo širdį. Tas pamaldumas, tartum šviesa, pasklido pasaulyje. Šiandien juo naudojasi širdims suminkštinti visi besidarbuojantieji mano karalystei praplatinti.

Dabar aš noriu dar daugiau. Jei aš reikalauju už mane graužiančią meilę atsimokėti meile, tai nėra vienintelis mano trokšamas dalykas. Aš geidžiu, kad sielos tikėtų į mano gailestingumą, kad jos visko lauktų iš mano gerumo, kad jos niekada neabejotų mano atlaidumu.

Aš esu Dievas, meilės Dievas! Esu tėvas, bet švelnia meile, ne aštrumu mylįs tėvas. Mano širdis be galo šventa, tačiau be galo ir išmintinga. Pažindama žmogaus silpnumą bei trapumą, ji lenkiasi prie nusidėjėlių su begaliniu gailestingumu.

Aš myliu pirmąjį kartą nusidėjusias sielas, kai jos ateina pas mane nuolankiai prašyti atleidimo. Aš jas tebmyliu ir tada, kai jos apverkia savo antrąjį nusikaltimą, net kai tas pasikartoja, nesakau milijardą, o milijonus bilijardų kartų. Aš jas myliu, visuomet atleiddžiu, mazgoju tame pačiame kraujuje, kaip ir pirmąją nuodėmę.

Sielos manęs nevargina ir mano širdis nuolatos jų laukia ateinant ieškoti prieglaudos: juo vargingesnės, juo mielesnės. Ar ne labiau rūpi tėvui ligonis vaikas už sveikuosius? Ar ne jam tenka didžiausias rūpestis bei švelnumas? Panašiai ir mano širdis lieja daug didesnę gausybę užuojautos ir švelnumo nusidėjėjams, negu teisiesiems.

Štai ką aš noriu išaiškinti sieloms: aš pamokysiu nusidėjėjus, kad mano širdies gailestingumas yra neišsemiamas; atšalusius ir abejingus aš pamokysiu, kad mano širdis yra jas uždegti geidžianti ugnis, nes jas myli. Gerąsias ir pamaldžiąsias sielas pamokysiu, kad mano širdis yra pažangos kelias tobulybėn ir saugus kelias į laimingą tikslą. Pagaliau man pasišventusias sielas, kunigus ir vienuolius, tas mano rinktines ir labiausiai mylimas sielas, aš dar sykį paprašysiu duoti man savo meilę ir neabejoti manąja. O jau už vis labiau aš prašysiu jas turėti pasitikėjimo ir neabejoti mano gailestingumu. Kaip lengva yra visko laukti iš mano Širdies!

Nedėkingumui sunaikinti aš paleisiu savo gailestingumo sroves. Įžeidimams atitaisyti aš pasirinksiu aukų, kurios išgaus atleidimą...

BE TĒVYNĒS

PR. KOZULIS

Užsnigti visi takelīai.
Temsta. Vakarās. Ramu.
Aš mažytis, kaip paukštelis —
be Tēvynēs, be namų.

Kas, kad aš esu mažytis?
Bet aš viską suprantu:
Nemunėlio nematyti —
nematyti jo krantų...

Tiesiai šiaurėn mūsų kelias
nuvingiuoja tarp kalnų —
neramus aš, kaip paukštelis,
be Tēvynēs, be namų.

Kai pavasario sulauksiu,
spindulėlių jo švelnių,
susišauksiu pulką paukščių
ir keliausiu į namus.

Jie, plasnodami sparneliais,
lėks į Lietuvą pro mus:
mes visi, kaip tie paukšteliai —
į Tēvynę, į namus!...

Taip, dar daug yra pasaulyje man patikti trokštančių sielų...
Dar yra dosnių sielų, kurios man atiduos viską, ką jos turi, kad aš
pasinaudočiau, kaip trokštu, kaip noriu.

Aš pradėsiu karaliauti rodydamas gailestingumą, nes mano
karalystė tai taikos ir meilės karalystė. Štai ko noriu pasiekti, štai
mano meilės uždavinys.

Tuo savo atsišaukimu aš kreipiuos į visus: ir į man pašvęstas
sielas ir į pasauliečius; į teisiuosius ir į nusidėjėlius; į mokslo žmo-
nes ir į nemokytus; į valdovus ir į valdomuosius. Visiems aš sakau:
jei jūs norite laimės — aš esu. Norite turtų — aš esu begalinis tur-
tas. Geidžiate ramybės — aš esu ramybė. Aš esu gailestingumas ir
meilė ir aš noriu būti Jūsų karalius!

U G N Y J E

VYT. TAMULAITIS

Berniukas nedrąsiai pravėrė duris ir įėjo į vidų. Kepykloje buvo karšta, kaip pirtyje. Šiltas duonos kvapas plaukė iš didelės krosnies ir maloniai šildė krūtinę.

Kepėjas iš lėto pasuko galvą į duris ir valandėlę žiūrėjo į nelauktą svečią. Berniukas tuo tarpu žengė keletą žingsnių arčiau ir tiesiai pasisakė, ko atėjęs.

Kepėjas iš lėto pasuko galvą į duris

— Ką? — nustebo kepėjas ir išsitiesė visu savo ūgiu, tiesiai atsistodamas prieš vaiką. Paskui neskubėdamas permetė berniuką nuo galvos ligi kojų abejingai, tiriančiu žvilgsniu ir, lyg netikėdamas tuo, ką išgirdo, dar kartą paklausė:

— Sakai, darbo jieškai?

— Taip... — linktelėjo galvą.

— O ką gi tu gali dirbti? — Kepėjo žvilgsnis sustojo ties nuleistom, silpnom vaiko rankom.

— Viską! — atsakė drąsiai berniukas. — Man gi jau dešimts metų! — pridėjo su vyriška drąsa ir pasitikėjimu savim, pabrėždamas tuos paskutinius žodžius, lyg jie būtų turėję lemiančios reikšmės.

Kepėjas nusišypsojo karčia, pilna užuojautos šypsna ir ranka perbraukė per jo garbanotą galvą.

— Dešimts metų!... O aš nė nepastebėjau! Tai tu manai, kad

esi jau didelis ir tvirtas vyras?... — ištarė nustebintas tos drąsos kuri viltingai spindėjo iš mėlynų berniuko akių. Jis ėmė klausinėti jį toliau, visiškai ne dėl to, kad būtų galvojęs jį paimti į savo kepyklą, o tik iš paprasto vidinio smalsumo, nes berniukas jam patiko. Nebuvo jis nė suplyšęs, nei purvinom kojom, o gan tvarkingu milo švarkeliu užsivilkęs. Neatrodė, kad tai būtų našlaitis. Protin-goms akim jis žiūrėjo į kepėjo veidą, o pabalusi kakta, pakelta aukš-tyr, rodė jo didelį susirūpinimą tuo, ko jis prašė.

— O kuo tu vardu?

— Petrukas... — atsakė.

— O tėvus ar turi?

— Jei turėčiau, tai taip nevaikščiočiau, o eičiau į mokyklą...— nuleido akis žemyn.

— Ar mirė? Seniai?

— Tėčiui miške nulaužė medis koją, ir jis mirė ligoninėje prieš dvejus metus. O mamos jau nė neprisimenu. Tik tėtis dažnai man prisimindavo, kad mama dėl manęs paaukojusį savo gyvenimą. Už tai aš turįs būti geras ir gyvenimą mylėti...

— O ką ligšiol veikei? Ar taip pat dirbai?

Neatrodė, kad tai būtų našlaitis

— O kaip gi! Dvejus metus ganiau Pijėnuose pas Bočkų, o tre-čiuosius Ilkuvos dvare... Bet ganyti daugiau neganysiu. Nutariau imtis kito darbo, kad galėčiau... — staiga nutilo, nebaigęs sakinio,

ir žvilgtelėjo į kepėjo akis, lyg tirdamas, ar gali jam būti atviras ir pasisakyti savo slaptuosius širdies troškimus...

— Na, sakyk, sakyk! O gal ganyti buvo per sunku? — su šypsena paklausė kepėjas.

— O, ne! — sušuko, beveik įsižeidęs. — Man niekur nebuvo per sunku! Bet aš noriu... — vėl užsikirto jam balsas gerklėje. — Mat, man tėtis pasakė, išleisdamas pirmą vasarą ganyti, kad ne tam mano mama paaukoko dėl manęs gyvenimą, kad aš visą laiką tik pie-
menuku būčiau. Aš noriu užlipti ant to šviesaus kalno, apie kurį

Aš noriu mokytis

man tėtis pasakojo... Aš noriu mokytis, — ištarė pasiryžęs ir nusi-gandęs pakėlė akis į kepėjo veidą, skubiai pridėdamas: — Tik, ži-noma, po darbo, kai būsiu laisvas, vakarais... Juk tamsta man to nedrausi? — pasakė, ir jo drėgnos lūpos suvirpėjo. Nedrąsiu žvilgs-niu žiūrėjo į kepėją, lyg norėdamas iš anksto atspėti jo sprendimą, lyg nuo jo priklausė dabar vienokia ar kitokia jo gyvenimo ateitis.

— Ne, nedrausiu... — pasakė kepėjas švelniai, su užuojauta, ir meile, kurios staiga prisipildė jo pilna širdis. — O kam aš turė-čiau drausti? Tu esi puikus vyrukas... — jis vėl paglostė vaiko gal-vą. — Tu man patinki...

— Tai tamsta mane priimsi į kepyklą dirbti? — paklausė ber-niukas, staiga nudžiugęs, tiesiai žiūrėdamas į jį.

— O kaip gi! Žinoma, kad priimsiu. Argi galėčiau atstumti našlaitį, tokį kaip tu! — ištarė tuos žodžius, visai priešingus, savo ankstyvesniam nusistatymui ir pats jų nusigando. Juk jam jokio dar-bininko nereikėjo. Mažoje priemiesčio kepykloje jam ir vienam dar-bo buvo maža, o čia ėmė ir naują darbininką nusišamdė. Bet atstum-

ti berniuką jis taip pat negalėjo. — Na versimės kaip nors čia mudu... — raminosi kalbėdamas. — Žiūrėsim, o gal ir visai gerai bus...

— Ačiū, — pagriebė berniukas kepėjo ranką ir prilipo savo drėgnomis lūpomis prie jo sausų, miltuotų pirštų. — Visi stūmė ir siuntė mane nuo savęs... Tamsta toks geras... Nedrausi mokytis... O naujam elementoriui nusipirkti pinigų turiu. Susitaupiau... štai! — jis ėmė raustis už marškinėlių prie širdies ir greit ištraukė skudurėlį su keleta įrištų popierinių pinigų. — Užsidirbau. Pasidedu pas tamstą... Kai reikės švarkeliui pataisyti ar naujai kepurei pirkti, paprašysiu...

— Tai pas mane nė kiek nesitiki užsidirbti? — kalbėjo kepėjas švelniai. — Argi manai, kad veltui dirbsi? O kaip gi! Prie duonos kąsnio vis kokį centą pridėsiu... — pasakė susižavėjęs berniuko rimtumu.

— Ačiū, dėde! Ne pinigų noriu, ne... Nereikia, — nutilo, nežinodamas ką iš džiaugsmo pasakyti, tik jo akys pasruvo ašaromis ir pilnos, sklidinios dabar blizgėjo šviesa ir laime.

— Žinau, žinau, ko tau trūksta, — kalbėjo kepėjas apkabindamas vaiką. Ne, ne pinigų tau reikia, o tik širdies, tik meilės... — ir glaudė jis jį prie savęs vis stipriau ir stipriau, toks brangus ir artimas staiga dabar pasidarė tas svetimas prieš valandą vaikas...

Na, o šičia štai, bus tavo kampelis

Saulė įspindo pro mažą kepyklos langą ir žėrinčiu spindulių pluoštu apšvietė vidų.

— Kaip šviesu! — pasakė berniukas.

— Ir visada dabar bus čia šviesu, — kalbėjo kepėjas. — Mu-
du dabar dviese visais vargais dalinsivos. O nuobodžiais vakarais,
tu man paskaitysi iš savo elementoriaus. Paskaitysi apie tą šviesos
kalną, apie kurį tavo tėtis pasakojo... Negalėjo jis, tai aš dabar pa-
dėsiu tau į jį kopti... Na, o šičia štai, bus tavo kampelis, — parodė
jis mažą kamarėlę, pilną prikrauta miltuotų maišų ir senų indų. —
Po pietų čia mudu kiek aptvarkysiva... Ir stalelį padėsiva!...

Kepėjas šypsodamas vėl ėmė minkyti duoną. Darbas atrodė
jam lengvesnis, prakaito lašai, pakibę ant raukšlėtos kaktos, ne to-
kie dideli ir sūrūs. Širdis jam stipriau plakė, apimta malonios ir
jaukios šilimos, kurios dabar buvo pilna jo krūtinė.

— Petruk, vandens!... Štai čia puodukas!... — siuntinėjo jis
berniuką ir laimingas sekė jį akimis, kaip jis bėgiojo po kepyklą,
tai vandens atnešdamas, tai miltų įpildamas, tai užraitydamas bal-
to apsiausto smunkančias rankoves.

O Petruką pasiuntė su pyragais

Diena praėjo daug greičiau, nei kitos. Ir laukdamas naujos
dienos, senas kepėjas, atsisėdęs ant slenksčio, nežiūrėjo į gėstančią
saulę tokiu niūriu ir bereikšmiu žvilgsniu, kaip seniau. Nors rūpes-
čiai ir padidėjo, bet jo gyvenimo pilkos, nuobodžios dienos pasidarė
prasmingesnės ir pilnesnės. Jis nuolat sekė akimis Petruką, nekan-
triai jo laukdavo grįžtant iš miestelio, dažnai neiškentęs užsukdavo
į jo kamarėlę, kur vaikas ištisas valandas po darbo sėdėjo užgulęs
savo elementorių. Senas kepėjas stebėjosi kantrybe ir, akyliai pra-

vėręs kamarėlės duris, žiūrėdavo į Petruką, kuris, įsmeigęs akeles į knygos lapus, kantriai jieškojo savo vargingam gyvenimui šviesnio kelio.

Atėjo didžioji Velykų savaitė. Pavasario saulė, įkopusi į dangaus mėlynę, žėrėjo savo skaisčiu spindėjimu, keldama iš miego žemę. Kalnelių atšlaitėse jau viena kita gėlytė pakėlė galvelę, o laukuose nedrąsiai vis labiau ir labiau pylėsi šviesus žalumas, viliodamas į save visus, iškentusius žiemos gruodą ir darganas. Tik senasis kepėjas su Petruku negalėjo išeiti pasidžiaugti pavasario saule. Juodu dirbo nuo ryto ligi vėlaus vakaro. Tai buvo juodviejų rugiapiūtė. Ne tik kepykla, bet ir visa gatvė kvepėjo šviežiais pyragais, skirtais didžiajai pavasario šventei. Iš įraudusios ir karštos krosnies jie du sušilę ir suprakaitavę traukė bandeles ir riestainius, dėdami į didelę baltų karklų pintinę.

Po pietų kepėjas vėl užkūrė krosnį o Petruką pasiuntė su pyragais į kitą pusę miesto. Tik už geros valandos Petrukas grįžo ir jau iš tolo pamatė besiveržiančius juodų dūmų kamuolius.

Dega, dega!

— Dega, dega! — šaukė išsigandę žmonės ir bėgo į tą pusę.

Petrukas, lyg kažką baisaus nujausdamas, ėmė bėgti ir lenkti visus, artymiausiu keliu norėdamas pasiekti namus.

Siaura gatvelė, kurioje jis gyveno, buvo pilna dūmų ir aitraus degėsių kvapo. Jis valandėlę stabtelėjo dairydamasis.

— O gal kepėjo namai? — šoktelėjo į galvą mintis, nuo kurios jis visas sudrebėjo ir vėl pasileido tekinas.

Taip, tai buvo kepėjo namai. Juodi dūmų punduliai veržėsi pro kepyklos stogą ir raitydamiesi kaip bangos galingai ritosi virš mažų priemiesčio namelių, uždengdami ir saulę, ir mėlyną pavasario dangų. Aplink buvo tamsu ir juoda, lyg šią skaisčią pavasario dieną staiga kas būtų pavertęs rudenio naktimi, kurioje kažkokia šmėkla, juodais sparnais plasnodama, buvo ištiesusi savo baisias rankas. Maži nameliai gūžėsi ir drebedami linko prie žemės, bijodami, kad ir juos nepaliestų ugniniai jos pirštai. Žmonės šūkavo, bėgiojo, būreliais subėgę tarėsi, nešė kibirais vandenį ir gesino ugnį, bet jų pastangos buvo tokios menkos ir silpnos, kad jie atrodė, lyg nykštukai, kovoją su baisiu ugniniu milžinu, kuris vienu savo pūstelėjimu nublokšdavo visus atgal.

Žmonės lipo ant namų su kirviais ir kibirais, pasiryžę žūt būt ginti tai, ko dar nebuvo paėmusi į savo glėbį ugnis. Pilna gatvė buvo rėkaujančių ir šūkaujančių žmonių, kuriuos stumdė ir tvarkė sušilęs policininkas.

— Mano knygos... — suriko ir šoko į priekį...

Petrukas sunkiai prasistūmė pro žmones arčiau kepyklos ir pamatė senąjį kepėją. Jis stovėjo parbloktas nelaimės, sutaršytais plaukais, suodinu ir suteptu baltu apsiaustu. Rankoje laikė pundelį išdraikytų rūbų ir pagalvę, kuriuos pasisekė jam išplėsti iš ugnies nasrų. Ir tik dabar Petrukas atsiminė savo elementorių..

— Mano knygos! Mano elementorius! — suriko išsigandęs ir šoko į priekį.

— Kur? Atgal! — sušuko griežtai policininkas, norėdamas pa-

griebti už apikaklės vaiką ir nustumti šalin nuo ugnies, kurios raudoni liežuviai jau ėmė veržtis pro kepyklos stogą ir langus.

— Mano elementorius! — nesustojęs šūktelėjo berniukas, nesulaikomai puldamas į priekį ir tuo pačiu metu dingo rūkstančiose kepyklos duryse.

— Vaikas! Vaikas ugnyje! — ėmė šaukti kažkas.

— Petruk! Petruk! — staiga į tą šauksmą atsiliepė kepėjas ir, pripuolęs prie durų, dengdamasis nuo kaitros akis, veltui šaukė: — Grįžk! Ką darai? Aš tau kitą elementorių nupirksiu...

Bet vaikas negrižo. Tik pro duris ėmė stipriau veržtis dūmai, aitrūs ir troškinanti, palydimi vis ilgesnių ir šviesesnių ugnies liežuvių...

— Petruk, Petruk! — kartojo kepėjas, traukdamasis atgal nuo karščio ir mirkčiodamas paraudusiom akim.

Staiga susvyravo stogas ir griuvo vidun. Skaisčiai ir galingai įsiveržė į viršų liepsna, dideliu, šviesiu stulpu pakibdama ore. Nutilo šūkavę žmonės ir išgąstingais žvilgsniais sužiūro į griūvantį namą. Tuo pat metu degančiose duryse pasirodė Petrukas ir, žengęs keletą žingsnių, griuvo ant žemės apalpęs.

— Gelbėkit vaiką! — kažkas šaukė iš minios, kai policininkas ir kepėjas prišoko prie jo.

Jie atnešė apdegusį berniuką ir paguldė ant žemės toliau nuo ugnies.

— Jis gyvas! Gyvas! — sušuko kepėjas, braukdamas ranka per jo nusvilusius plaukus.

— O kas gi čia? — ištarė policininkas, norėdamas ištraukti iš jo pajuodusių ir apdegusių rankų knygą, kurią jis stipriai laikė prispaudęs prie krūtinės.

— Tai jo elementorius... — pasakė kepėjas, ir ašaros ėmė veržtis jam į akis.

— Laiky! Laiky jį savo rankelėse prie pat širdies, — kalbėjo toliau kepėjas, žiūrėdamas į kietai skausmo suspaustas lūpeles. — Niekas neatims jo iš tavęs... Ir tu tikrai užkopsi ant to šviesos kalno, apie kurį tau tėtis pasakojo. Tas nenugalimas troškimas šviesos tikrai užves tave tenai, nors ir sunku bus tau našlaitėliui keliauti.

Praėjo po to keliolika metų. Mažasis Petrukas — dabar jau inžinierius Petras, ir ligi šiol dar neišsiskyrė su savo senuoju kepėju, kurį kiekvieną gražią dieną gali matyti vaikščiojant nedideliame sodelyje balta, kaip obels žiedas, galva...

KARALIAUS ŠUO

JONAS AISTIS

Numirė karaliui šuo — šunelis geras,
Geriausias iš šunų ...
Ir sušaukė karalius visą dvarą
Ant šunio šermenų.

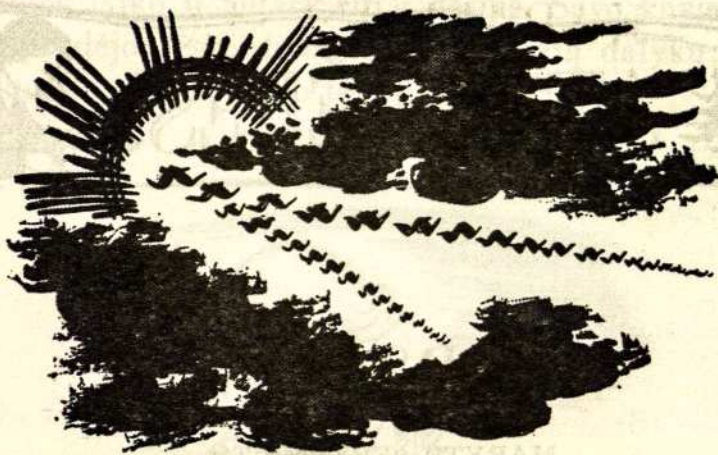
Markyzai, freilinos, baronai, grafai,
Ir daug kareivių, daug tarnų
Karaliui meilinos pas šunio kapą
Geriausio iš šunų ...

Karaliui ašara nukrito ant to kapo,
Geriausio iš šunų —
Markyzų, freilinių, baronų, grafų,
Nukrito ir tarnų.

O juokdarys vis juokino karalių:
— Turi, karaliau daug šunų,
Bet kur tu rasi kitą tokį pat šunelį,
Geriausią iš šunų?..

Užsirūstino karalius ir jo dvaras —
Iš tiek dvariškių, tiek tarnų!..
Pakorė juokdarį už šunį gerą,
Geriausią iš šunų ...

Piktas Rudenēlis

ZIG. GAVELIS

Didī triukšmā kelia
Po žaliajī sodā,
Piktā savo galīā
Rudenēlis rodo.

Nuo auksinių liepų
Jis lapus nudraskė
Ir paukšteliams liepė
Skrist į Nilo kraštą.

Liepė nesugrįžti
Į jo karalystę,
Kad paukščiai ir lapai nesusimaišytų.

Kad žiemužės ryto
Paukščiai nematytu,
Kaip saulutėj snaigės tvaska, mirga, švyti.

JI APSIRIKO

MARYTĒ ŠERKŠNAITĒ,

Hartford, Conn.

Julytē ištikrujū buvo gera mergytē, bet jai nepatiko mokykla. Ji buvo jau šeštame skyriuje.

Vieną kartą ji sumanė neiti į mokyklą. Atsikėlė anksti ir atsiminė savo planą. Buvo didelė problema: ar meluoti savo tėveliams, ar tik pasprukti iš pamokų?

Rytas. Reikia ruoštis į mokyklą. Apsirengė, pavalgė pusryčius ir nuėjo takeliu mokyklos kryptimi. Bet kai jau pamatė, kad mamytė jos nebemato, ji pasuko į mišką.

Priėjus prie miško, rado du keliuku. Vienas ėjo į kairę, o kitas į dešinę. Julytė norėjo rasti kur pasimaudyti ar pažaisti, bet nežinojo kurį kelią imti.

Po kiek laiko ji nutarė eiti į dešinę. Savo knygas numetė ant žemės ir pradėjo bėgti. Ji matė daug gražių dalykų: gyvuliukų ir visokių augalų. Žolytė buvo tokia graži!

— Bet Julytė vis dar ėjo tolyn. Ji manė, kad toliau bus gražiau. Bet pagaliau pradėjo darytis tamsiau ir tamsiau. Ir dėl to, kad tamsyn ėjo diena, ir kad medžiai uždengė visą šviesą. Kuo tolyn ėjo, tuo viskas tamsiau ir baisesnė. Žolytė jau nebebuvo žalia ir graži, bet ruda, o dar toliau — visai žolytės nebuvo!

Ji apsisuko eit namo, bet nusigando! Kai ji atsigrįžo, takelio jau nebebuvo! Ji pradėjo verkti. Tada ji išgirdo — kažkas švilpauja. Tai buvo medžiotojas. Ji pasislėpė. Medžiotojas priėjo artyn, atstatė savo šautuvą tiesiai į Julytę, ir sako:

MUS PALIETĖ MIRTIS

Praeitų vasaros atostogų metu negailestingoji mirtis pašaukė vieną Eglutės skaitytojų šeimos narį. Tai buvo Algimantas Santvaras iš Bostono, Mass. Algimantas buvo Eglutės skaitytojas nuo pat pirmųjų jos numerių.

Jis buvo tik bepradedęs žengti iš vaikystės į jaunuolio gyvenimą. Gabus, darbštus, mielas berniukas. Daug svajojo, kaip ir visi jo amžiaus, apie didžią ateitį, apie atliktinus darbus. O mirtis tykojo jo, kaip ir kiekvieno iš mūsų — didelio ir mažo, mokyto ir prasčiokėlio, turtingo ir beturčio, kiekvieno kiekvieną sekundę...

Drauge su jo tėveliais, liūdi visa Eglutės skaitytojų šeima, jos redaktorius ir administracija. Tenelieka nei vieno iš šių eilučių skaitytojų, kurie nepaaukotų Algimantui Amžiną Atilsį, o jo likusiems tėvams — gilios užuojautos jausmą.

“Tur būt, ten krūme koks gyvuliukas!” Tuomet Julytė iškėlė rankas ir drebandi suriko: “Prašau nešaukit!” Medžiotojas pažiūrėjo į Julytę.

“O iš kur tu čia atsiradai? — paklausė jis ją.

“Aš š-šiandien norėjau p-p-praleisti pa-pa-pamokas, ir atėjau į šį mišką”.

“Tai negera mergaitė! — sako medžiotojas. — Aš tave nuvesiu namo, bet pažadėk, kad daugiau taip nedarysi.”

“Nedarysiu, nedarysiu!”

“Tai gerai, einam!”

Ir jie abudu parėjo namo. Daugiau Julytė pamokų nepraleido.

Jo šypsnį užmigdė kapai

A. A. ALGIMANTUI SANTVARUI

ZIG. GAVELIS

*Paukščių lydimas verkia ruduo
Ir aidi paliekamas klyksmas.
Kas tave palydės, kas tau ranką paduos,
Kad paukščių takuos nepaklystum?*

*Lai dangaus angelai tavo kelią nubarsto
Žiedais nuo vainikų, nuo žydinčio karsto,
Kad švelnių nesužeistumei kojų...*

*Tau žvakių virpančios ašaros karštos,
Tau meilė tėvų už gėdulo skraisčių
Tave Visagaliui auchoja.*

*

Į MOKYKLĄ

ANTANAS JUCĖNAS,

Hartford, Conn.

*Laikrodėlis tuk, tuk, tuk,
Į mokyklą — kelk, Jonuk.
Poterėlius pakalbėk,
Nusiprausk veidelį.
Prie stalelio paskubėk
Valgyt pusrytėlių,
Į mokyklą greitai bėk,
Kad nebūt per vėlu.*

Mano Lēlė

ONUTĖ KRIŠČIOKAITYTĖ,

Hartford, Conn.

Aš turėjau lėlę. Jos vardas buvo Pupa. Aš ją labai mylėjau, bet kai kada turėjau ir užpykti ant jos.

Aš turėjau labai daug darbo. Vieną dieną aš išėjau į mokyklą, o ji užsimanė eiti pasivaikščioti, ir aš nežinojau. Išėjo ir prapuolė. O kai aš parėjau iš mokyklos, žiūriu — jos nėra. Aš pašaukiau policiją. Jie atvažiavo, ir aš pasakiau kas atsitiko. Jie greitai išvažiavo. Jau ir vakaras atėjo, o jos vis nėra. Bet aš nuėjau gulti. Pagaliau ir rytas, o jos nėra. Tik prieš pietus policija man ją atvežė. Surado ją dumble. Aš ją numaudžiau ir... pardaviau.

REDAKTORIAUS ŽODIS

Eglutēs skaitytojai, daugelis iš jūsu galite pasidaryti rašytojai. Taip, daugelis iš jūsų! Tik pradėkite. Pramuškite nedrąsos ledus. Rašykite! Rašykite į Atžalėlių skyrelį. Per Atžalėlės išeisite į vidurinius Eglutės puslapius ir į kitus laikraščius ir žurnalus.

Atkreipkite dėmesį į šiuos vardus paskutiniųjų Eglutės numerių Atžalėlėse: Marytė Lekniūtė, Irmutė Stasaitė, Aušra Gylytė, Antanas Jucėnas. Jie sykį pradėjo, bandė, kai kas pasisekė, kai kas ne, bet jie rankų nenuleido ir laimėjo. Jie šiandieną gali rašyti, kai kurie, pav. Marytė Lekniūtė, rašo net pačiuose rimčiausiuose leidiniuose. Kodėl nepradėti ir jums?

Rašykite apie ką tik jūs norite. Rašykite eiles, novėles, pasakas, mįsles, juokus, galvosukius ir net laiškus redaktoriui. Nesibijokite net rašybos klaidų — mes pataisysime. Vieno tik prašome: rašykite trumpai, aiškiai ir ant vienos lapo pusės. Siųskite redaktoriaus adresu.

Laukiu. —

Jūsų Eglutės Redaktorius

Literačių būrelis

KIRKLIŲ GIMINĖ

VINCAS KRĖVĖ

Garsi visame pasaulyje buvo Merkinės pilis; taip garsi buvo ir bajorų Kirklių giminė, kur iš senųjų laikų, kaip tėvų tėvai pamena, sėdėjo aukštoje Merkinės tvirtumoje. Gerbė tos giminės vyrus ne tik žmonės, kur aplinkui gyvendami matė gerus darbus narsiųjų, matė, kaip ne vienas jų padėjo savo galvą, tėvų kapus begindamas ir šventą ugnį dievų aukščiausiųjų.

Ne vienas jų taip garsiai pasinėšė, kad jų vardu skambėjo vaidilų kankliai, kaip plačiai kalba žmonės šventa savo tėvų kalba.

Gerbė juos ir patys galingieji kunigaikščiai, ir senų Trakų ir Vilniaus, gerbė — ir iš senų laikų, kaip Merkinė stovėjo, pavesdavo seniausiam jų valdyti pilį ir ginti tėviškės šalį nuo gudo ir lenko ir pikto kryžiuočio.

Ir niekados nepasigailėjo garsūs Lietuvos valdovai, kad taip isitikėjo Kirklių bajorų giminės vyrais, nes jų neapvylė nė vienas.

Ir taip per ilgus amžius sūnus paskui tėvą sėdėjo aukštoje Merkinės pilyje...

Bet tarp visų garsių tos giminės vyrų, tarp visų, kur sėdėjo aukštoje Merkinės pilyje, garsiausias buvo senas bajoras Mykis.

Ne taip pagarsėjo jis savo darbais, kaip savo vaikų žygiais. Turėjo jis keturis sūnus, kaip ažuolus plačiašakius, už vienas kitą drūtesnius, už vienas kitą narsesnius...

Ir augo sūnūs tėvo dvare, kaip ereliai pilkuonėliai lizde, o tėvas, tai matydamas, džiaugėsi, kad naudon tėviškėlei auga, kad garbėn garsiai giminėlei...

O kai užaugo pasiūgėjo, kalbėjo jiems senas tėvulis:

— Gana jums, sūneliai, skrajoti tamsiuose girių tankumynuose. Ne medžioklei gimėte, ne medžioklei augote, tik tėvų šalelei, kurią jūsų seneliai proseneliai begindami savo krauju paliejo, kad puikiau žydėtų, kad žaliau žaliuotų...

— Mes jau seniai tik ir svajojame ir sapne sapnuojame, — atsakė sūnūs, — kad kare jėgas savo išmėginus, narsumu savo pasigyrys.

— Sustiprėjo mano ranka, kad naudingai tėviškėlei patarnautų, — tarė vyriausiasis sūnų Zubrys: — tėvų šaliai ginti nuo pikto kryžiuočio, kaip mūsų tėvai gynė.

Ir siuntė Mykis sūnų savo vyriausiąjį vakaruosna, kur baltosios jūros banguoja, kur narsus Kęstutis sunkiai vargo...

Kitu du siuntė, kur tyra Neris žaidė, mėlynas savo bangas bekslodama, kur garsus Vilnius kuorais padangę rėmė, kur senas Algirdas, visų kunigų kunigaikštis, kelionę rengė, o kur — niekas nežinojo... Tik visi manė, kad tolimon gudų šalin.

O jauniausiąjį sūnelį tai namie pasiliko, kad būt tėveliui paramėlė, kad būtų senai motulei džiaugsmelio...

UŽKEIKTAS ŠUO

A. GIEDRIUS

Gyveno du broliai: Akutis ir Salamutis. Akutis buvo dar mažas, o Salamutis jau užaugęs jaunuolis.

Vieną kartą atvažiavo iš tolimo krašto piršliai ir ėmė piršti Salamučiui paną. Piršo, piršo ir pripiršo. Paskui padarė vestuves.

Ir dabar gyvena Salamutis su savo žmona. Gyvena, gyvena. Ir viskas būtų buvę gerai, tiktai Akučiui pasidarė labai liūdna. Jis pastebėjo, kad jo brolienė, vardu Praryčia, labai jo nemėgsta ir vis sunkius darbus jam užduoda. O blogiausia — kad Praryčia ateidama pasogos atsivedė ne karvę, ne arklių, o tiktai gauruotą šunį. Tas

šuo — kaip šuo. Bet nuo to laiko nė vienas kaimynas pas juos negalėdavo užėti: šuo nė iš tolo svetimo neprileisdavo.

Akučiui dar liūdniau pasidarė: negana to, kad jis našlaitis, bet dar nei kaimyno, nei giminės negali susilaukti...

O Praryčia jo varginus nenustoja: juo toliau, juo sunkesnius darbus užduoda, o maistą vis mažina ir prastina. Ir nėra kam pasiguosti. Vieną kartą prasitarė broliui, tai tas atsakė:

— O ką aš galiu padaryti? Juk ji mano žmona, ir aš turiu geruoju su ja sugyventi. Ir tu prisitaikyk, ir bus gerai.

Bet nagi išsitaikyk tokiai! Akutis dantis sukandęs dirba ir kenčia, bet vistiek neįtinka. O vieną kartą Praryčia ir sako savo vyrui:

— Akutis man visai nebepatinka: jis pasidarė tingus ir apsnūdęs. Tegu eina sau kitur darbo susirasti.

Salamučiui gailėjo brolio, ir jis tarė žmonai:

— Tegu pabūva vaikutis. Juk jis dar neužaugęs. Kai paaugs, sustiprės, geresnis bus.

Praryčia susiraukė, bet nutylėjo.

Dabar ji pradėjo Akutį į kaimynus siuntinėti sakydama:

— Bėk pas tą ir pas tą. Pažiūrėk, ką veikia. Paklausk, ar negalėtų grėbliu paskolinti.

Kitą kartą vėl kitko siunčia. Ir Akučiui malonu būtų lankytis pas kaimynus, tik visa bėda, kad jo neišleisdavo vieno, o su tuo šunim. Kai tik vaikas pas kaimyną nori ilgiau šnektelėt, tai šuo tuoju kimba jam į skverną ir tempia namo.

Akučiui dar liūdniau pasidarė. O Praryčia šaukia:

— A tu, tinginy! Tau, kitur nuėjus, leisk per dieną žiopsti, tai bus gerai, o tikro darbo nereik! Palauk tu man!..

Ir, atsisukus į savo vyrą, sako:

— Aš jau nebegaliu daugiau su tuo vaiku...

Kitą dieną siunčia ji vaiką į girią grybauti.

— Eik, — sako, — nors grybų kokį maišelį prirink.

Bet ir čia ne vieną išleido, o su tuo šunim. O tas šuo — kaip užkėrėtas: visus kelius žino, visur pats bėga ir vaiką veda.

Ir į girią Akutį nuvedė — toli toli. Ir grybų čia besą — daugybė. Ir uogų — pilnos aikštės.

Akutis, namie prastai maitinamas ir geru žodžiu nekalbinamas, įsibrido į uogas ir valgo. Rinko, rinko, valgė, valgė. Po valandėlės pasižiūri — šuns nebėra. Argi būtų jį palikęs?

Akutis nustebo. Bet gerai. Dabar laisvai galės atsikvėpti, o paslui prigrybaus visą maišą ir parneš.

Dar pasiugavo, dar pasivalgē, ogi žiūri, kad jau ir vakaras čia pat. Saulē visai žemai žybčioja pro tankius medžius. O jis visai nenusimano, į kurią pusę jo namai. Kaip dabar bus? Eina šen, eina ten — nei kelelio, nei takelio, giria ir giria.

Akutis susirūpino. Dabar jis aiškiai suprato, kad šuo buvo užkėrėtas ir tyčia paliko jį vidury tankios girios. Ir Praryčia, tur būt, ne tikra moteris, bet ragana. Kam gi ji laikytų užkėrėtą šunį? Ir kam

jį pati būtų tokia pikta? Kodėl nekenčia jo, savo dieverio? “Praryčia tikrai ragana!” nusprendė Akutis. Ir malonu jam pasidarė, kad ištrūko iš jos nagų.

Bet kaip su broliu? Kaip jis vienas bus? Be giminės, be kaimyno, su viena ragana visą amžių!..

Pagailo Akučiui brolio, ir jis vėl nusprendė grįžti namo. Ar nematydavo jis, kaip brolis būdavo apsiniaukęs? Ar nenumanydavo, kad ir jis kenčia, tik tyli, nedrįsdamas jam pasiguosti?

Tikrai grįš Akutis namo pas brolį, į savo namą, į gimtąją sodybą, kur jo tėvai ir tėvų tėvai vaikščiojo ir gyveno. Tik kaip pargrįžti? Kelio nežino, jokių ženklų neįsižiūrėjo. O štai jau ir vakaras. Kur besuspės! Kad nors kokį žmogų prieitų!

Bet ko ir lauks? Pasinašino į vieną pusę ir ėmė eiti. Eina, eina — apsidairydamas, apsižvalgydamas, niekur nestodamas. Vienur voverėlę straksinčią pamato, kitur paukštelį malonių balseliu bečiulbantį išgirsta — miela keliauti. Miela čia ir pabūti, toje girelėje, bet brolis, brolis...

Eina, eina, o girios galo neprieina. Štai jau ir temsta. Pavargę, kojos pasidarė sunkios, kaip molinės.

Gana. Vistiek jau nebėra ką daryti — tenka girioje nakvoti. Sustojo po dideliu ąžuolu ir atsisėdo ant išvirtusių jo šaknų.

Sėdėjo, sėdėjo, galvojo, galvojo apie sunkią savo ir savo brolio dalį ir nepasijuto, kaip čia pat parkrito ir užmigo.

Užmigęs sapnavo sapną. Pasirodė didvyris ir sakė jam: “Akuti, klausykis. Laimė veda tave geru keliu. Tu turi gryną ir mylinčią širdį. Pats būsi laimingas ir savo brolių išvaduosi, tik dar pasistenk. Po šito ąžuolo šaknimis rasi kardą. Su tuo kardu tavo senoliai kitąsyk ne vieną kartą savo brolius iš bėdos gelbėjo. Padaryk ir tu taip. Paimk kardą ir eik namo. Parėjęs nukirsk užkeiktą šunį ir viskas bus gerai”.

Akutis pasibudo — jau aušta. Medžiuose paukšteliai smagiai pradeda čiulbėti, viršum ąžuolo lėkdamas varnas krankia, kelintam medy girinis karvelis burkuoja.

Akutis pašoko ir pradėjo grabaliuoti po ąžuolo šaknimis. Ogi štai ir kardas! Kaip auksas ir sidabras žėri jis ir džiugina Akutį. Dabar jam nėra ko rūpintis!

Bet į kurią pusę namai? Klaidino ir nuklaidino jį užkeiktasis šuo. Tačiau Akutis nenusimena. Dieną jis nė nenori pareiti namo, o ligi vakaro susiras kelią.

Ir ėmė eiti. Paėjo į vieną pusę — pasidairė, paėjo į kitą — pasidairė. Jau lyg ir panašu: tokiomis vietomis atėjo vakar. O kai sykį jau pradeda sektis, tai ir mažiausias vabalėlis kelią rodo. Štai gi vakar buvo praėjęs tą skruzdėlyną, tokiu smailiu kaupu į viršų supiltą. Dar buvo sustojęs prie jo ir su ranka patapnojęs į šoną. O ve ir kėkštas viena kojele straksi. Tas pats ir vakar čia straksėjo.

Dabar Akutis numanė, kad gerai eina. Ir į pavakarę priėjo gi-

rios kraštą. Priėjo ir pasižiūrėjo: iš tolo matyti jo namai. Ten bro-
lis, Praryčia ir užkeiktas šuo!...

Bet dabar jis neis dar namo. Jeigu Praryčia — ragana, o šuo —
užkeiktas, tai geriau jam taip eiti, kad iš tolo jo nepamatytų.

Akutis paėjo galiuką tolyn į girią ir ėmė laukti. Ir buvo pa-
vargęs. Susirado patogią vietelę ir atsigulė, kardą po savim pasi-
dėjo.

Ir užmigo. Ir visą naktį smagiai miegojo. Tik prieš pat aušrą
pajuto kokį vabalėlį, ausį jam kutenantį, ir pasibudo. Pašoko ir pa-
siēmė kardą “Pats geriausias laikas”, pamanė jis ir drąsiai parėjo
namo.

Kai priėjo prie savo kiemo vartų, puolė jį Praryčios šuo. Bai-
siai lodamas ir aštriais dantimis skalindamas, puolė jis Akutį, visai
kaip kokį svetimą, nematytą ir nepažįstamą, ir tikriausiai būtų su-
draskęs. Bet Akutis užsimojė kardu ir vienu smūgiu nukirto užkeik-
tą šunį.

Tą patį akimirksnį troboje suspiegė moteris. Tai buvo Prary-
čia. Prakeiktam šuniui žuvus, išėjo iš jos burtai, o išeidami, skau-
džiai supurtė ją, dėl to suspiegė.

JUOKAI

Motina išleisdama Jonuką į svečius pas tetą pamokė jį mandagumo, duodama keletą konkrečių pavyzdžių. Rytojaus dieną motina džiaugiasi:

— Matyt, Jonuk, tu pas tetą Marijoną buvai labai mandagus, kad ji tavim nesiskundė.

— Taip, mamyte, aš melavau, kaip tu sakei.

— Melavai?

— Taip, kai teta paklausė, ar aš norėčiau dar vištienos, aš atsakiau: "Ne, dėkui, aš esu sotus".

*

Vienas žmogus buvo visiems prasiskolinęs ir vis vengė susitikti skolininkus, kad jie nepaprašytų gražinti skolą. Pagaliau vienas iš skolininkų nutarė užėiti į skolintojo namus. Tik įėjus, žmona taria jam:

— Tamsta blogai pataikei, mano vyras ką tik pro duris išėjo.

— Tai nieko, aš ir ant balkono galiu su juo pasikalbėti.

*

Brooklyno (New York) gatvėje nugirstas pasikalbėjimas:

— Alo, Džanai, kaip fylini?

— Orait!

— Ar vorkinai šiandien?

— Ne, mūfinuos.

— O kur mūfinies?

— Į naują hauzą, už kornerio, ant ano stryto.

— O, šiur, žinau.

— O kur tu runini?

— Einu pas vočmeikerį.

— Sprinksą nutraukei?

— Ne, nekypina laiko, nešu pafiksinti.

— O kaip laidutė?

— Laukia pėdės, dresiukę nori pirkti.

— O boisiuks?

— Orait, tik padykęs. Vakar eškeną išdumpino, šiandien langą subroukino. Kai runina stepsais apstėrs ir daunsters, tai net sylingas dreba.

— Na, gudbai, nes reikia dar užėiti į storą, Džanukui nupirkti naktaizgą ir šūsus, kurių reikia prie naujo siūto, nes norime ryt nusiimti pikčierus, gal ir į krajų bus galima nusiųsti.

— O aš skubu į bučernę, mano misiukė prašė parnešti balionės ir porčapų. Pasiėmėm kenutę alaus, tai turėsim gud taim.

*

Šaligatviu ėjo užsimąstęs jaunikaitis ir bampterėjo pečiu pro šalį praeinančiai jaunai poniai. Ponia sustojo. Sustojo ir jaunikaitis. Ponia pažiūrėjo į jį ir, neišgirdus iš jo jokio žodžio, sako:

— Kiaulė!

— O aš Rudaitis, — sako jaunuolis, — malonu jus pažinti, nors pavardė jūsų ir nekaip skamba.

*

Maža mergaitė buvo susirūpinusi, ką ji darytų, jeigu jos mama numirtų.

— Vaikeli, — sako motina, — kiekvienas turi mirti, kai Dievas pašauks.

— Mamyte, kai tave Dievas šauks, apsimesk, kad negirdi, — pamokė mergaitė.

*

Vienas jaunuolis buvo kaltinamas pavogus automobilį, bet tėvas pasamdė žymų advokatą, kurs jį teisme apgynė. Išėjus iš teismo, advokatas klausia jaunuolį:

— Sakyk tamsta tiesą, ar pavogei automobilį?

— Žinote, ponas, iki šiol man buvo aišku, kad aš pavogiau, bet kai išklausiau teisme jūsų kalbą, aš pradėjau abejoti...

*

Mokytojas klausia mokinį:

— Antanuk, dabar tau iš priešakio yra šiaurė, iš dešinės — rytai, iš kairės — vakarai, sakyk, ką turi užpakaly?

— Lopą ant kelnių, ponas mokytojai.

*

Antanukas atėjo pas mamą į virtuvę ir visai ramiu tonu sako:

— Mama, Gailutė išgėrė rašalą.

— Dėl Dievo! — suriko motina.

— Nieko, mama, aš jai sukišau į gerklę sugeramąją popierą.

*

(Čia nejuokinga, bet šiaip įdomu). Italijos mokslininkai norėjo sužinoti koku greitumu skrenda lakštingala. Nuostabu: ji skrenda net 108 mylių greitumu per valandą. Šį bandymą jie taip atliko. Pagavo lizde su savo naujagimiais tupinčią lakštingalą, ir ją automobilium tiesia linija nuvežė 79 mylias nuo lizdo ir paleido. Kiti mokslininkai laukė jos grįžtant prie lizdo. Ji grįžo per 43½ minutės. (Patikrinkite, ar jie gerai apskaičiavo).

KLAUSIMAI — ATSAKYMAI

KLAUSIMAS. Man labai sunkiai sekasi mokytis, ypač aritmetika. Mokausi labai daug, bet markės vis blogos ir mokytoja vis blogos nuomonės apie mane. Esu 12 metų, šeštame skyriuje. Ką aš turiu daryti, kad mokslas geriau sektųsi?

ATSAKYMAS. Tavo tėvai turi išsiaiškinti su mokytoja, kodėl tau mokslas sunkiai sekasi. Gali būti daug priežasčių: stoka gabumų, blogas charakteris, bloga namų aplinka, stoka pagelbos (iš tėvų pusės) namuose, susidėjimas su blogais draugais ir t.t. Visos priežastys galima pašalinti ir pradėti gerai mokytis, išskyrus gabumų stoką. Jeigu tau nesiseka dėl stokos gabumų (mokytoja pasakys), stenkis dirbti nemažiau kaip iki šiol, išeiik pradžios mokyklą, o vidurinėje mokykloje imk lengvesnius dalykus: neimk matematikos, svetimų kalbų. Rinkis paprastesnę, praktiškesnę profesiją.

KLAUSIMAS. Esu 13 metų mergaitė, 8 skyriuje, mokytis nesunku, bet pažymius turiu blogus (jau treči metai tas pat). Gal dėl to, kad negaliu padaryti gerai visų užduotų namų darbų, nes turiu kasdieną po mokyklos eiti į vieną šeimą prižiūrėti mažą mergytę. Ką man patartumėte daryti?

ATSAKYMAS. Prašyk savo tėvus, kad tau nereiktų eiti mergytės prižiūrėti, jeigu tėvai nori, kad tu eitum jos prižiūrėti. Jeigu gi tėvams vistiek, o tu pati nori, sakysime, užsidirbti pinigų, tuojaus mesk šį darbą ir imk dirbti užduotus namų darbus. Jeigu nemesi, netik atsiliksi moksle, bet ir charakterį sugadysi. Čia turima galvoje tai, kad tu kenti gėdą dėl atsilikimo mokykliniame darbe. Ilgas kentėjimas tavo amžiuje gadina charakterį.

KLAUSIMAS. Mūsų seselė mokytoja dažnai daro klaidas aiškindama uždavinius prie lentos, o kartais visai susimaišo ir nepadaro uždavinio. Mes, mergaitės, užjaučiame mokytoją, bet berniukai ima šaipytis ir pasidaro dar blogiau. Ar mes turėtume kovoti su berniukais dėl to?

ATSAKYMAS. Šituos dalykus mokiniai dažniausia perdeda. Jei mokytoja suklysta, jie mano, kad ji nemoka. Tai klaida. Suklysti gali ir puikiausiai dalyką mokąs mokytojas. Iš viso, nėra žmogaus, kurs neklystų. Mokytoja "susimaišo ir nepadaro uždavinio" greičiausia dėl to, kad nedisciplinuota klasė, kad jai reikia raminti triukšmą keliančius ir negalima susikaupti prie uždavinio. Su berniukais "kovoti" dėl to nepatartina, nes prisidarysite nemalonumų sau, mokytojai ir mokyklai. Geriau jūs paskelbkite kovą tiems, kurie klasėje kelia neramumus ir trukdo jums ir mokytojai.

MISLĒS

Viduj dvāro blynas karo.

Mēnuo.

*

Juodas jautis dangū laižo.

Debesys.

*

Vienas lieja, antras geria, trečias auga.

Lietus, zemē, žolē.

*

Mēnuo matē — nepasakē, saulē kēlē ir surinko.

Rasa

*

Šēmas jautis išgērē vandens klanq.

Šaltis.

*

Be kirvio, be grāšto, padirba tiltq.

Žiema.

*

Mano tėvo sūnus ir man ne brolis.

Aš pats.

*

Dvi žvakės, viduryje kalnelis.

Akys ir nosis.

*

Du ratu pagiryje stovi.

Ausys.

*

Vienas sako, du mato, du klauso.

Burna, akys, ausys.

*

Raudonas šunelis po slenkščiu loja.

Liežuvis.

*

Šulinys be dugno.

Žiedas.

*

Nei akių, nei ausų, o akus vedžioja.

Lazda.

*

Dieną kaulus nešioja, o naktį žiopso.

Batai.

PATARLĖS

Darbas — laimės šaltinis.

Devyni amatai, dešimtas — badas.

Duoną taupyk rytojui, ne darbą.

Kas ars — nepavargs, kas vogs — nepralobs.

Neperkandęs kevalo, branduolio neragausi.

Žodžiais kailinių nepasiūsi.

Darbas darbininką giria.

Atitiko kirvis kotą.

Iš adatos vežimą priskaldė.

Kalbus kalbą, darbštus darbą randa.

Moki žodį — žinai kelią.

Žadėjo duonos, davė akmenį.

Rb - .80

ALp 1785

Algirdas Spakauskas
28 Delmont Rd.
E. Hartford 8, Conn.

90-225 218